

KURJER WARSZAWSKI

D. 24. Października. — Rok 1837.
Wtorek.

N° 283.

Jutro, ŚŚ. Krysp i Kryspin.
Uro: J.C.W. W.X. Michała Mikoł:

Na posiedzeniu d. 1/13 b. m. Rada Administracyjna przeniosła P. Jana Chądzyńskiego Zastępcę Podśędkę Sądu pok: pow: Koneckiego, na takiż urząd do Sądu pok: pow: Lipnowskiego. — *Prokurator Królewski prz: Try: Cyw: Iej Inst: Gub: Mazo:* zawiadomił strony interesowane, iż Jana Sztachelskiego Komornika przy tymże Tryb: w urzędowaniu z d. 16 b. m. zawiesił. — *Dyrektor Gimnazjum Guber: w Warszawie.* Gdy większa część podających się do egzaminu przed Radą Gimnaz: nie oznacza w prośbach miejsca pobytu swego, a ztąd przez niemożność zawiadomienia ich o terminie egzaminu, najczęściej po upływie takowego z nowemi prośbami zgłaszają się; Dyrektor mając wzgląd tak na osoby interesowane, iako też na zatrudnienia Professorów Radę Gimnazjal: składających, zawiadomia, iż w zastósowaniu się do § 172 ustawy szkolnej, wszelkie egzaminy przed Radą Gimnaz: w Warszawie odbywać się będą tylko w pierwszą sobotę każdego miesiąca. *Dziękoński. Sekretarz, A. Strasburger.* — Do księgarni Zawadzkiego i Węckiego nadeszły nowe dzieła: Grammatyka niemiecka dla Polaków, podług najnowszych spostrzeżeń niemieckich badaczów języka, z zastósowaniem szczególnie do angielsko-niemieckiej grammatyki Szebra, wypracowana przez 2ch nauczycieli gimnazjum Leszczyń: 8vo, Leszno 1835, zł. 3 gr. 10. Zbieracz Literacki i polity: pismo czasowe, 12, tom III, Kraków, 1837, zł. 6 gr. 20. — Mazur skomponowany na pianof: przez A. Sturma, grywany w teatrze Rozma:, cena zł. 1. Ulubione Walce Künstler Ball Tänze, skomponowane na pianof: przez J. Strausa, grywane przez orkiestrę Hermana, cena zł. 2; wyszły w składzie muzyki Jg: Kluhowskiego. — Wczoraj w teatrze Rozmaitości w Antonim ulubiony Mazur tańczony przez młodszą klasę

baletu, na żądanie powtórzone, a po ukończeniu przywołani wszyscy.

Z Petersburga. — Dwie odezwy P. Dowódcy Kaukazkiego Oddzielnego korpusu do P. Ministra wojny. 1) 8 Lipca 1837. „Po wystaniu odezwy mojej do was, mości Hirabio, z d. 18 czerwca 1837, N. 191, odziałaniach w Dagestanie dowodzącego 20 dyw: pieszą Jene: maiora Faesi (Fezy), otrzymane zostały przezemnie następne doniesienie: Po zdobyciu Chunzacha, Jene: maior Faesi, z powierzonym mu oddziałem, ruszył ku północy, w kierunku wsi Catanych. Przybywszy 5go ku wierchołkowi Uncukulskiego wąwozu, przednia straż tego oddziału spotkała się z Kojsubujlincami, i ci rozpoczęli przeciw wojskom naszym ręczny ogień, który jednak nie zrzucił szkody. Na zaimtrż Ancukulcy, widząc niebezpieczeństwo być okrażonymi, wyszli naprzeciw Jene: maiora Faesi, oświadczać uległość, dalsi zaś Kojsubujlincy ratowali się ucieczką. Wziąwszy od Ancukulców zakładników z liczby znakomitszych mieszkańców, pomieniony Jenerał ze swym oddziałem posuwał z największą szybkością pogoń za Kojsubujlincami w kierunku Aszilly; cała jazda, Czeceńska drużyna i 2 bataljony piechoty z jedną górną śmigownicą, pod dowództwem Pułkownika Berzula, za wsią Betlet napadły na Kojsubujlinców, odbiły od nich część trzód i wzięły wniewolą 2ch zbrojnych mieszkańców, z których jeden należy do starszyzny wsi Betlet. Przy tem z naszej strony poległ jeden żołnierz, a jeden kozak dostał kontuzji; Kojsubujlincy mieli kilku ranionych. Wsie Uncukul, Betlet, Mosoch, Ikwalta i mnogie inne auły Kojsubujlińskie poddały się nam i dały zakładników. Tymczasem doszła wiadomość, że znajdujący się przy milicjach Kaziukumyskiej i Awarskiej Kapitan sztabu Jene-

ralnego *Bergenheim* i Kuryńskiego pułku strzelców Kapitan *Tuliński*, współ z temi milicjami zmusili *Szamila*, *Taszew-Hadži* i *Kibit-Mahomet* do zawarcia się w zamku i obwarowanej wsi *Tiletli*, u wierzchołka *Awarskiego Koj-su* o 10 wiorst od *Chunzacha* na południe. Dla tego Jener-maior *Faesi* wysłał Podpułkownika pułku Jenerał-feldmarszałka Hrabiego *Paskiewicza-Erywańskiego* *Bukcziiw*, z jednym bataljonem i 2ma moździerzami, forsowanym marszem, na powrót przez *Chunzach* do *Tiletli*, obok czego, Podpułkownikowi *Bukcziiw*, dano instrukcję, iżby obleść *Szamila* w *Tiletli*, odciąć mu ucieczkę, i jeśli będzie można, stosownie do okoliczności i według jego uwagi, działać stanowczo, a przytem starać się utrzymać komunikację z *Chunzachem*. Z 7 na 8 czerwca *Szamil*, *Taszew-Hadži* i *Kibit-Mahomet* uczynili wycieczkę z *Tiletli* i z zamku, w bliskości tej wsi znajdującą się, w celu, iżby ze swą liczną partją, z różnych goralich złożoną, okrążyć oddział Podpułkownika *Bukcziiw*. Wówczas wszczęła się krwawa walka, skutkiem której był odwrót nieprzyjaciela. Wszakże, gdy bez zupełnej artylerji nie podobna było wziąć zamku szturmem, przeto, aby nie narażać ludzi na bezpożyteczną stratę od silnego nieprzyjacielskiego ognia, dawanego z zamku i przyległych budowli, Podpułkownik *Bukcziiw* rozkazał swemu oddziałowi zwrócić się na dawne stanowisko, z którego posuwa się oblężenie zamku *Szamila*. Strata w tym dniu z naszej strony, przy gwałtownym napadzie nieprzyjaciela i mężnym oporze 2go bataljonu pułku Jenerał-feldmarszałka *Xięcia Warszawskiego* Hrabiego *Paskiewicza-Erywańskiego*, była znaczna: zabito 2ch oficerów niższego stopnia, żołnierzy 92, raniono 3ch oficerów niższego stopnia i 183 żołnierzy; jeden Oficer wyższego stopnia odebrał kontuzję. Również pole bitwy było pokryte trupami *Miuridów* i innych *Tawlinców*; według doszłych wiadomości strata ich wynosi do 100 zabitych i więcej jeszcze

ranionych; wliczbie zabitych nieprzyjaciół są *Andyioccy* wodze: *Gazyol* i znany *Dżarski* *Muła Gamazan*. 9 Czerwca oddział Jener-maiora *Faesi*, spuściwszy się z góry *Batletskiej*, ruszył ku *Asziltie*, położonej u zbiegu *Andyjskiej Koj-su* z *Awarską* i wbardzo mocnem stanowisku; o wiorst 4 od *Aszilty*, napotkał *Miuridów*, *Kojsubujlinców*, *Gumbietonców* i innych *Tawlinców*, pod dowództwem *Udi-Mułły*, *Ali Beka*, *Surchaj-Kadi* i *Imama-Ali*. Do nieprzyjacielskiego stanowiska, na lewym brzegu rzeczki *Bellet*, prowadziła jedna tylko wązka ścieżka, równoległa do lewego jego skrzydła. Podpułkownik *Berzul*, z bataljonem, wspieranym dwoma drugiem, wyparował nieprzyjaciela ze stanowiska i pędził niezatrzymując się do samej *Aszilty*. Wieś ta, zabudowana w półkole, leży na skalistym i urwistym brzegu małej rzeczki, przykrywając drogę, idącą do wsi *Czyrkat*, na rzece *Awarski-Koj-su*; wszystkie domy tej wsi, budowane z kamieni, przyprowadzone były do obronnego stanu, wszędzie w ścianach strzelnice o kilku rzędach; na płaskich dachach wały; przestrzenie między domami i ulice zawalone; na obu skrzydłach wsi obronne wieże z kamienia. Broniących *Aszilty* było do 2,000 ludzi, którzy zobowiązali się wzajemną przysięgą na księdkę koranu wykonać: „zwyćżyć lub zginąć“. Przedsięwzięty był do *Aszilty* szturm 3ma kolumnami. Dowództwo nad niemi poruczone było Podpułkownikowi *Berzulowi*. Lewą kolumną, złożoną ze 4ch kompanji piechoty, dowodził Maior *Apszeronńskiego* pieszego pułku *Sznitnikow*; prawą ze 3ch kompanji, jednej seciny obróconych w piechotę linjowych kozaków i *Szambalskiej* jazdy, dowodził Maior *Apszeronńskiego* pieszego pułku *Fuchs*; średnią zaś, ze 4ch kompanji piechoty, Podpułkownik *Berzul*. Dla wspierania tych kolumn w 2m szeregu było 5 kompanji piechoty i secina obróconych w piechotę kozaków. W odwodzie, dla przykrycia artylerji, która nie mogła być jeszcze przy-

być, znajdowało się 7 kompanji piechoty. Zamierzono iżby odpartemu nieprzyjacielowi cofającemu się ku Aszylcie, nie dać czasu do namysłu i dla tego, nie czekając na artylerję, natychmiast przystąpić do szturm; nadto, wśród średniej kolumny, działały dwie górne śmigownice. Po długiej, uporczywej obronie, lewa kolumna, mając na czele sztabs-kapitana Kurińskiego pułku strzelców *Pultto*, wpadła do warowni; za nią toż samo uczyniła prawa, a nakoniec i średnia kolumna, mając na czele sztabs-kapitana Apszeronńskiego pułku strzelców *Wagnera*. Po wejściu wszystkich 3ch kolumn do twierdzy, wszczęła się najzaciętsza i ciężka walka; każdy dom trzeba było oddzielnie brać szturmem. Po długiem pasowaniu się broniących się zatakujących, bohaterskie meztwo Roszjan zagnęło Miaridów i innych Tawlińców do ucieczki za wieś, w górę. Z tamąd, podługani krzykiem swoich mułłów, oni po 6 kroć ze wściekłością wpadali na nasze kolumny ażeby opanować Asziltę, ale za każdym razem ze stratą odpierani, zmuszeni byli ratować się ucieczką w różnych kierunkach; większa część nieprzyjaciół puciła się przez Andyjską Kojśu ku wsi Czyrkatu, zniósłszy pozasobą most; drudzy biegli w górę po prawym brzegu Kojśu, inni skryli się do obronnego zamku Szamała o kilka wiorst niżej od Czyrwatu na rzece Andyjskiej Kojśu. Nieprzyjaciół był ścigany, ale ciemność nocy położyła kres czynnościom dnia tego. W bitwie pod Asziltą i w szturmie do niej, z naszej strony było ubitych żołnierzy 28, ranionych: oficer wyższy 1, niższych 8, żołnierzy 107; kontuzją otrzymało: jeden wyższy oficer i 39 żołnierzy. Ciało zabitych Tawlińców naliczono na polu, bitwy 87, nierachując tych, co spłonęli lub zginęli pod gruzami domów; droga od Aszilty do Czyrkata zbroczona była krwią wrogów zabitych i ranionych, uniesionych przez swych towarzyszy. Nie wzięło wcale niewolnika; nieprzyjaciele bili się zapamiętale i nie prosili o darowanie życia. Przy sztur-

mie Aszilty, iak świadczy Jenerał-major *Fraser*, dawali dowody meztwa i bohaterskiej nieustraszonosci. Oficerowie wszelkich stopni i żołnierze dowodzonego przezeń oddziału. Żołnierze Apszeronscy, Kurińscy i Tarkowscy, palający gorliwością, gardząc niebezpieczeństwem, jedni przed drugimi popisywali się. Wszakże najświetniej odznaczyli się: Podpułkownik pułku Kurińskiego strzelców *Berzul*; Majorowie Apszeronńskiego *Sznitnikow* i *Fuchs*; Sztabs-kapitani *Wagner*, *Kittarew* i *Lysienko*; Sztabs-kapitani Kurińskiego pułku *Pultto* i *Martynow*; Porucznik *Terentjew* i Kizlarskiego pułku kozaków esaul *Altanow*; Sztabs-kapitan pułku Grużyjskiego grenad *Sumbatow* i urzędnik 10 kl. Komisarz oddziału *Szadykow*; sprawujący obowiązki Adjutantów Jenerała *Fraser* i z największem narażeniem się w tym dniu czyniący swą powinność Adjutanci tegoż Jenerała: Sztabs-kapitan *Kwiatkowski*, Chorąży Khabardyńskiego pułku strzelców *Bibikow* i spraw. obow. Adjutanta 2 brzyg: 20 dyw. piechoty, porucznik *Kariakin*. O tem wszystkiem mam zaszczyt uwiadomić JW. Hrabie, dla doniesienia J. C. MOŚCI. (*Dok. nast.*)

J. C. W. Wielki Xiążę MICHAŁ, przybył do Moskwy. — Jenerał iazdy *Rożniecki* wrócił z Odessy do Petersburga.

Francja. — Jakób *Rotszyld* w tych dniach odjedzie do Londynu, dla ułożenia się względem nowej pożyczki *Austrjackiej*. — Jeden z dzienników utrzymuje, że zokolicznosci zaślubin Królowny *Marij*, dozór policyjny nad ułaskawionemi winowajcami politycznemi będzie zniesiony, a nieobecny winowajcom wolno będzie wrócić do Francji. — Rada muncyj: w Nowym Orleanie nie dozwoliła *Menjemu* wyładować w tamiecznym porcie. Zachodzi więc pytanie, cóż zrobią z tym zbrodniarzem, gdy żaden kraj nie zechce go przyjąć.

Hiszpanja. — Oddział Karlistów złożony z 1000 ludzi i prowadzony w niewolę do Madrytu, chciał na drodze ratować się ucieczką; e-

skorta dała ognia i 130 ieńców padło trupem. — Korpus posiłkowy angielski składa się jedynie z 850 ludzi piechoty, 220 artylerji i 250 jazdy; żołnierze ci jeszcze dotychczas nieotrzymali należnego żołdu. — W Madrycie spokojnie.

Niemcy. — Świat muzyczny dotkliwą poniosł stratę: sławny *Hummel* d. 17 b. m. umarł w *Wajmarze*, mając lat 58.

Rozmaitości. — Wymieniono niektóre śmieszności malarskie. Hiszpanja posiada obraz, przedstawiający ofiarę *Izaaka*, ilecz *Abraham* zamiast noża, chce *pistoletem* zadać śmierć swiemu synowi. *Paweł Weroneze* przedstawił żołnierzy szwajcarskich na obrazie ze starożytności. — Pewny Jegomość posiadając tabakierkę, grywającą tylko kuranta z *Wolnego strzelca*, zakazał w całym swoim domu śpiewać tę melode, a natomiast śpiewać notę z *Robert d'abla*, aby tabakierka zapomniała dawnego kurancika, a natomiast wyuczyła się nowego. — R. 1824 zaszła sprzeczka w kawiarni między Anglikami i Amerykanami względem kwestji, który kraj jest dobroczynniejszy dla ubogich muzyków. Jeden z nich nazwiskiem *Stuart*, i umiejący grać na fleciku, postanowił przebiec z swoim instrumentem miasta obu krajów. Teraz po odbytej podróży w Stanach zjednocz., ogłosił że tamże zebrał 27,000 dolarów, a dalej zamysla znowu podróżować w Anglii. (Nie powinien być ogłosić tej summy).

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Grabowski Leon Hra: z Mrogi; Czerniawski Jenerał z Krasnostaw; Bakatowicz Domi: Dzie: z Pestaw; Osmiawski Andr: Dzie: z Winiar; Łęczyński Teo: Dzie: z Walewa; Domański Fel: Dzie: z Grzybowki.

DONIEŚIENIA.

Ostrzeżenie Publiczności, żeby LISTÓW Zastawnych koloru białego z 6ciu kuponami następujących jako to: Lit: C na zł: 1,000 Nra 13,610, 13,790, 117,506, 168,178, 181,740, nikt nieśmiał wykuć, gdyż z powodu ich skradzenia, kroki stosowne przedsięwzięte zostają.

Pranberg Samuel.

Karol Przybylski Fajzjer Damski i Mezki, przybyły z Paryża, przenieśli swe mieszkanie z pod Nru 585 ulicy Długiej, pod Nr 388 przy ulicy Kra-

kowskie Przedmieście, obok Restauracji Marego, w pałacu Tarnowskich.

Józef Czajkowski Malarz portretowy i historyczny, po 8 letnim pobycie w Dranie jako i w Berlinie, przybywszy do Warszawy, poleca się Szanow: Publiczności; mieszka na Nowym Świecie pod Nr 1249.

GARNITURKÓ, roboty Petzolda, nowych kutech, z mosiążnymi bugami, do sprzedania za 12 dukatów, u Stangreta Łukjana, w pałacu Łubieńskich przy ulicy Królewskiej pod Nr 1066.

Podpisany Krawiec, uwiadamia swoich mieszkanie wraz z *Warszatem Krawieckim*, z ulicy Podwal na Krakow: Przedm: Nr 395, do domu Sgo Rocha zwanego, obok pałacu Kazimierowskiego (Kardeckich koszar), gdzie wszelkie ubiory tak wojskowe jak cywilne przyjmuje do roboty, i uskutecznia na czas oznaczony.

Józef Rodowicz.

W Sklepie Ubogich dla wyprzedania Win wystających w najlepszych gatunkach, zniżoną została cena iak następuje: Wino Francuskie BORDO białe i czerwone zł: 2. VIN DE GRAV zł: 2 gr. 15. HO SOTERN i HO PRENIK zł: 3 gr. 15. ST. ZULIEN zł: 3. SZATO MARGO i LAFIT zł: 4. BURGUNSKIE NUL zł: 4. SZAMBERTIN zł: 7. RENSKE RYDESCHMEIER zł: 3 gr. 15. LIEBFRAUENMILCH zł: 4. HOCHMEIER zł: 5. JOHANNISBERGER zł: 6. JOHANNISBERGER AUSTRICH zł: 8. MALAGA zł: 4. Z r. 1811 zł: 6 gr. 20. MUSZKAT LUNEL zł: 4. MADERA zł: 4 gr. 15. Kupującym przynajmniej za zł: 25, 10 od 100 bonifikuje się.

Wczorajniekt KON kary, mały; uprasza się o oddanie za przyzwoitą nagrodę, pod Nr 1387 ulica Marszałkowska.

Dzisiaj rano ciepła stopni 6. Wczoraj w południe 9. TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Ambasador*. Zmchód stońca.

Dzisiaj w wieczór SEKSTET złożony przez Kurzewskiego, odegra między różnemi kompozycjami sławnych Autorów, nową MUZYKĘ ALPEJSKĄ, pod nazwiskiem *Appenzeler-Kuhreigen*, przy ulicy Senatorskiej i Nowo-Senatorskiej w domu narożnym W. Bogk Nr 477 Lit: A, w Lokalu u Jamroszyńskiego.

Familia Rudler wykona dzisiaj KWARTET wokalny i instrumentalny przy rogu ulicy Trębackiej i Nowo-Senatorskiej, w Lokalu Kamieńskiego.

Dzisiaj w Kawiarni u Gmachu Teatralnym pod filarami od strony ulicy Wierzbowej obok Teatru Rozmaitości, Panny Hessa Luisa, Paulina i Anna grać i śpiewać będą. Zacznie się o godzinie 6.